

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW KOMUNIKACJI I GOSPODARKI TERENOWEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

z dnia 31 lipca 1972 r.

w sprawie krajowego transportu drogowego.

Na podstawie art. 1 ust. 3, art. 3 ust. 3 i ust. 4 pkt 1, art. 7 ust. 1, art. 8 ust. 4, art. 9 ust. 3 i art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o transporcie drogowym i spedycji krajowej (Dz. U. Nr 53, poz. 297) zarządza się, co następuje:

Rozdział I

Przepisy ogólne.

§ 1. Rozporządzenie ustala zasady i warunki prowadzenia krajowego transportu drogowego, określonego przepisami ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o transporcie drogowym i spedycji krajowej (Dz. U. Nr 53, poz. 297), zwanej dalej w skróceniu „ustawą”.

§ 2. Prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) koordynują na swoim terenie wykonanie przepisów rozporządzenia.

§ 3. Przepisom ustawy poddaje się również przewóz wykonywany ciężarowymi pojazdami samochodowymi poza drogami publicznymi całkowicie lub częściowo na wydzielonych terenach:

- 1) prowadzonych robót budowlanych, inżynierskich, ziemnych lub melioracyjnych,
- 2) odkrywkowej eksploatacji złóż kopalin,
- 3) zakładów produkcyjnych,

Jeżeli pojazdy używane do tego przewozu są dopuszczone do ruchu na drogach publicznych.

§ 4. 1. Nie podlega przepisom ustawy przewóz zwłok wykonywany pojazdami przeznaczonymi do tego celu.

2. Wyłącza się spod przepisów ustawy przewóz:

- 1) produktów rolnych, środków produkcji rolnej oraz wszelkich innych ładunków na rzecz gospodarki rolnej, wykonywany ciągnikami rolniczymi uoszczędzonych gospodarstw rolnych, państwowych ośrodków maszynowych i społeczno-gospodarczych organizacji rolniczych;
- 2) wykonywany ciągnikami rolniczymi rolników dla własnych potrzeb;
- 3) wykonywany pojazdami samochodowymi przystosowanymi na stałe do przewozu psów, padliny i nieczystości.

3. Stosownie do art. 6 ustawy przepisów rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) przewozu osób i ładunków dla własnych potrzeb pojazdami drogowymi należącymi do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych w Polsce, szefów i personelu cudzoziemskiego tych przedstawicielstw i urzędów, a także innych instytucji i osób korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych na mocy ustaw, umów i powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych;
- 2) przewozu osób i ładunków dla własnych potrzeb po-

jazdami drogowymi Sił Zbrojnych oraz jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, z wyjątkiem przedsiębiorstw, Komendy Głównej Straży Pożarnej oraz podległych jej jednostek;

- 3) przewozu osób i ładunków dla własnych potrzeb pojazdami drogowymi jednostek więziennictwa, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, podległych Ministrowi Sprawiedliwości;
- 4) przewozu chorych osób i personelu służby zdrowia pojazdami samochodowymi pogotowia ratunkowego i innymi samochodami służby zdrowia;
- 5) przewozu personelu służby weterynaryjnej oraz przewozu chorych zwierząt i urządzeń do przeprowadzania mechanicznego odkażania specjalnie do tego celu przeznaczonymi pojazdami samochodowymi;
- 6) przewozu pojazdami drogowymi przesyłek pocztowych i czasopism;
- 7) wywozu drewna i plodów runa leśnego z lasów państwowych pojazdami drogowymi zarządów tych lasów;
- 8) przewozu osób i ładunków w obrocie gospodarczym dla własnych potrzeb, własnymi pojazdami drogowymi poszczególnych uoszczędzonych gospodarstw rolnych i leśnych oraz zakładów przerobu surowca drzewnego;
- 9) przewozu pojazdami drogowymi wykonywanego w zakresie gospodarczej pomocy sąsiedzkiej na wsi;
- 10) niezarobkowego przewozu osób i bagażu samochodami osobowymi, motocyklami, motorowerami oraz osób, bagażu i ładunków pojazdami zaprzęgowymi (konnymi), stanowiącymi własność osobistą oraz należącymi do organizacji politycznych.

§ 5. Samochodami specjalnymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy są pojazdy samochodowe, które:

- 1) stanowią jedynie ruchome urządzenia, np. dźwigi samochodowe, pompy, sprężarki, samochody pożarnicze, zamiatarki, pługi odśnieżne, urządzenia wiertnicze;
- 2) stanowią objazdowe punkty usługowe, np. kina, ambulatoria, laboratoria, sklepy, bary, wzorcownie, warsztaty ruchome, pogotowia techniczne;
- 3) są przeznaczone do innych celów niż przewóz, który stanowi tylko część spełnianego jednocześnie przez nie zadania głównego, np. samochody gaśnicze, piaskarki, polewarko-zmywarki;
- 4) są wyposażone w odpowiednie stałe urządzenia i spełniają funkcje pomieszczeń biurowych, mieszkalnych lub przeznaczone są do prowadzenia operatywnej działalności, np. radiostacje, wozy transmisyjne, filmowe operatorskie itp.

§ 6. Samochody osobowe i bagażowe przeznaczone do publicznego transportu drogowego powinny być zaopatrzone w taksomierze.

Rozdział 2

Zakres i warunki prowadzenia zarobkowego transportu samochodowego jako działalności podstawowej przez państwowe przedsiębiorstwa transportowe.

§ 7. 1. Prowadzenie zarobkowego transportu samochodowego jako działalności podstawowej przez państwowe przedsiębiorstwa transportu drogowego, zwane w dalszym ciągu „przedsiębiorstwami transportowymi”, nie wymaga zezwolenia.

2. W ramach swej działalności podstawowej przedsiębiorstwa transportowe mogą prowadzić:

- 1) publiczny transport ogólny — obejmujący wszelkie przewozy osób i ładunków z wyjątkiem przewozu wykonywanego przez transport specjalizowany (pkt 2);
- 2) publiczny transport specjalizowany — obejmujący określone rodzaje przewozu wymagającego odpowiednio dostosowanego taboru i urządzeń pomocniczych;
- 3) branżowy transport ogólny, przeznaczony do obsługi występujących w dużym nasileniu w określonej miejscowości (rejonie) jednorodnych potrzeb przewozowych jednostek określonej branży gospodarczej bez względu na ich przynależność resortową, a obejmujący przewóz osób i ładunków z wyjątkiem przewozu wykonywanego przez branżowy transport specjalizowany (pkt 4);
- 4) branżowy transport specjalizowany — obejmujący określone rodzaje przewozu wymagającego odpowiednio dostosowanego taboru i urządzeń pomocniczych, z którego usług mogą korzystać tylko jednostki określonej branży gospodarczej bez względu na ich przynależność resortową.

3. Transport ogólny i specjalizowany może być prowadzony łącznie przez jedno przedsiębiorstwo.

§ 8. Przedsiębiorstwo transportowe, którego przedmiotem działania jest branżowy transport ogólny, może prowadzić:

- 1) transport ładunków w zakresie potrzeb obsługiwanej branży,
- 2) transport osób w zakresie:
  - a) przewozu pracowniczego, związanego z dojazdem do pracy i z pracy pracowników określonej branży,
  - b) przewozu nieregularnego organizowanego w ramach akcji socjalnych na rzecz osób wymienionych pod lit. a) oraz ich rodzin,
  - c) przewozu indywidualnego w formie najmu samochodów osobowych na rzecz jednostek określonej branży gospodarczej.

§ 9. Przedsiębiorstwo transportowe prowadzące branżowy transport specjalizowany może dokonywać:

- 1) przewozu artykułów żywnościowych i innych artykułów wymagających zastosowania izotermicznych pojazdów samochodowych (lodownie, chłodnie);
- 2) przewozu ryb w basenach;
- 3) przewozu zwierząt żywych;
- 4) przewozu ładunków płynnych w cysternach;
- 5) przewozu materiałów sproszkowanych lub sypkich w specjalnych pojemnikach;
- 6) przewozu ładunków wyjątkowo ciężkich lub przekraczających dopuszczalne wymiary;

7) przewozu mebli;

8) innych przewozów wymagających taboru o nadwoziach specjalizowanych.

§ 10. Przedsiębiorstwo transportowe jest obowiązane:

- 1) uczestniczyć w porozumieniu branżowym transportu samochodowego;
- 2) przestrzegać regulaminu zarobkowego przewozu i taryf, odpowiednio do rodzaju prowadzonego transportu;
- 3) stosować dokumenty eksploatacyjne i przewozowe, przewidziane obowiązującymi przepisami.

§ 11. 1. Przepisy §§ 7—10 nie mają zastosowania do prowadzonego przez komunalne przedsiębiorstwa (zakłady) komunikacyjne (transportowe) na obszarze miast i osiedli:

- 1) transportu osób i bagażu taksówkami samochodowymi;
- 2) transportu osób i bagażu autobusami;
- 3) ciężarowego branżowego transportu specjalizowanego gospodarki komunalnej.

2. Zakres i warunki prowadzenia transportu wymienionego w ust. 1 określają odrębne przepisy.

Rozdział 3

Zakres i warunki prowadzenia zarobkowego transportu drogowego jako działalności podstawowej przez jednostki spółdzielcze i osoby fizyczne.

§ 12. 1. Szczegółowy zakres i warunki prowadzenia zarobkowego transportu drogowego jako działalności podstawowej przez jednostki spółdzielcze i osoby fizyczne określa zezwolenie.

2. Zezwolenie może być udzielone na prowadzenie:

- 1) publicznego transportu drogowego osób w zakresie:
  - a) komunikacji autobusowej,
  - b) przewozu pracowniczego,
  - c) nieregularnego przewozu autobusami,
  - d) nieregularnego przewozu taksówkami samochodowymi,
  - e) nieregularnego przewozu dorożkami konnymi;
- 2) publicznego ciężarowego transportu drogowego w zakresie:
  - a) nieregularnego przewozu ładunków ciężarowymi pojazdami samochodowymi,
  - b) nieregularnego przewozu ładunków (bagażu) taksówkami samochodowymi,
  - c) nieregularnego przewozu ładunków pojazdami konnymi;
- 3) branżowego ciężarowego transportu samochodowego.

§ 13. Publiczny transport drogowy może być prowadzony przez:

- 1) spółdzielnie pracy transportowej lub transportowo-warsztatowej — w zakresie przewozów wymienionych w § 12 ust. 2 pkt 1 lit. a) — d) oraz pkt 2;
- 2) spółdzielnie pracy transportowo-przeładunkowej — w zakresie przewozów wymienionych w § 12 ust. 2 pkt 2 lit. a) i c);
- 3) osoby fizyczne — w zakresie przewozów wymienionych w § 12 ust. 2 pkt 1 lit. d) i e) oraz pkt 2.

§ 14. 1. Branżowy transport drogowy może być prowadzony przez:

- 1) spółdzielnie pracy transportowej lub transportowo-warsztatowej;
- 2) inne spółdzielcze przedsiębiorstwa transportowe.

2. Jednostki wymienione w ust. 1 mogą świadczyć usługi przewozowe tylko na rzecz tych jednostek, które określi zezwolenie.

§ 15. 1. Zasięg komunikacji autobusowej określa się przez ustalenie dróg przewozu (linii) i wyznaczenie przystanków krańcowych. Zasięg nieregularnego przewozu osób autobusami i taksówkami samochodowymi obejmuje obszar całego Państwa.

2. Zasięg nieregularnego przewozu ładunków wykonywanego ciężarowymi pojazdami samochodowymi w transporcie publicznym przez spółdzielnię lub jej oddziały terenowe oraz zasięg nieregularnego przewozu ładunków (bagażu) taksówkami samochodowymi może obejmować określone powiaty lub cały obszar województwa łącznie z obszarem miasta z niego wyłączonego oraz sąsiadujących z województwem powiatów.

3. Zasięg wykonywanego przez osoby fizyczne w transporcie publicznym nieregularnego przewozu:

- 1) osób dorożkami konnymi,
- 2) ładunków ciężarowymi pojazdami samochodowymi lub pojazdami konnymi

— nie powinien w zasadzie przekraczać obszaru powiatu łącznie z obszarem sąsiadującego z nim miasta stanowiącego powiat miejski, obszaru miasta stanowiącego powiat miejski łącznie z obszarem sąsiadującego z nim powiatu lub obszaru miasta wyłączonego z województwa. Zasięg przewozu wykonywanego przez osobę fizyczną ciężarowymi pojazdami samochodowymi (pkt 2) może obejmować obszar województwa i sąsiadujących z nim powiatów, zwłaszcza jeżeli siedziba osoby prowadzącej transport znajduje się w miejscowości innej niż miasto stanowiące powiat miejski lub miasto wyłączone z województwa.

4. Zasięg nieregularnego przewozu ładunków wykonywanego ciężarowymi pojazdami samochodowymi w transporcie branżowym określa się, biorąc za podstawę uzasadnione potrzeby gospodarcze jednostek, na których rzecz usługi przewozowe są świadczone; zasięg ten może obejmować obszar:

- 1) powiatu lub miasta stanowiącego powiat miejski;
- 2) miasta stanowiącego powiat miejski łącznie z sąsiadującym z nim powiatem (powiatami);
- 3) kilku powiatów leżących w granicach jednego województwa;
- 4) kilku miast stanowiących powiaty miejskie i leżących w granicach jednego województwa łącznie z sąsiadującym z nim powiatem (powiatami) lub bez tego powiatu;
- 5) województwa lub miasta wyłączonego z województwa;
- 6) miasta wyłączonego z województwa łącznie z obszarem województwa, z którego zostało wyłączone, lub łącznie z częścią tego województwa (jednym lub kilkoma powiatami);
- 7) kilku województw lub całego Państwa.

§ 16. 1. Zezwolenie na prowadzenie publicznego transportu drogowego może uzyskać:

- 1) spółdzielnia określona w § 13 pkt 1 i 2, jeżeli jest zrzeszona w branżowym związku spółdzielczości pracy transportowej;
- 2) osoba fizyczna, która posiada:
  - a) znajomość języka polskiego,
  - b) prawo jazdy (kartę woźnicy) uprawniające do prowadzenia odpowiedniego rodzaju pojazdu.

2. Udzielenie zezwolenia na prowadzenie publicznego transportu drogowego osobie fizycznej (ust. 1 pkt 2) uzależnione jest od uprzedniego złożenia przez nią w organie właściwym do udzielenia zezwolenia egzaminu ze znajomości:

- 1) regulaminu zarobkowego przewozu i taryfy — odpowiednio do rodzaju transportu, na którego prowadzenie zainteresowana osoba pragnie uzyskać zezwolenie;
- 2) przepisów porządkowych ogólnych i miejscowych, obowiązujących przy nieregularnym przewozie osób — jeżeli zezwolenie ma być udzielone na prowadzenie transportu obejmującego takie przewozy;
- 3) topografii miejscowości znajdujących się na obszarze prowadzenia transportu.

3. Zezwolenia nie może uzyskać osoba fizyczna skazana prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jeżeli od czasu odbycia przez nią kary pozbawienia wolności lub jej darowania nie upłynął okres 2 lat.

4. Nie wymaga się zezwolenia na prowadzenie w okresie czasu wolnym od pracy na roli zarobkowego transportu drogowego pojazdami zaprzęgowymi przez rolników, jeżeli przewozy wykonywane są poza obszarami administracyjnymi miast wyłączonych z województw, miast stanowiących powiaty miejskie oraz miast i osiedli będących uzdrowiskami lub spoza tych obszarów na te obszary.

§ 17. Zezwolenie na prowadzenie branżowego transportu drogowego może uzyskać:

- 1) spółdzielnia określona w § 14 ust. 1 pkt 1, jeżeli jest zrzeszona w branżowym związku spółdzielczości pracy transportowej;
- 2) inne spółdzielcze przedsiębiorstwo transportowe.

§ 18. Osoba fizyczna może posiadać tylko jedno zezwolenie uprawniające do prowadzenia zarobkowego transportu drogowego.

§ 19. 1. Posiadacz zezwolenia na prowadzenie zarobkowego transportu drogowego jako działalności podstawowej obowiązany jest:

- 1) rozpocząć prowadzenie transportu w ciągu trzech miesięcy od dnia otrzymania zezwolenia;
- 2) jeżeli jest jednostką spółdzielczą prowadzącą transport branżowy — uczestniczyć w porozumieniu branżowym transportu samochodowego;
- 3) przestrzegać regulaminu zarobkowego przewozu i taryf odpowiednio do rodzaju transportu określonego w zezwoleniu oraz stosować dokumenty eksploatacyjne i przewozowe, przewidziane obowiązującymi przepisami;
- 4) wykonywać przewóz pojazdami wymienionymi w zezwoleniu;
- 5) w razie gdy transport prowadzony jest przy użyciu pojazdów samochodowych — zgłaszać organowi, który zezwolenia udzielił, wszelkie zmiany w stanie posiadania pojazdów;

- 6) dostarczać na żądanie organu, który zezwolenia udzielił, wszystkich danych dotyczących prowadzonej działalności;
- 7) zawiadamiać organ, który zezwolenia udzielił, o każdej zmianie swego adresu (siedziby) oraz o takich zmianach, dotyczących placówek terenowych;
- 8) zawiadomić organ, który zezwolenia udzielił, o zamiarze zaniechania prowadzenia transportu co najmniej na jeden miesiąc przed dniem zaniechania, z wyjątkiem wypadku, gdy zaniechanie następuje z przyczyn niezależnych od posiadacza zezwolenia;
- 9) zwrócić zezwolenie organowi, który zezwolenia udzielił, w razie zaniechania prowadzenia transportu lub w razie cofnięcia zezwolenia.

2. Przerwy w prowadzeniu transportu z przyczyn niezależnych od posiadacza zezwolenia nie przekraczające trzech miesięcy lub dłuższej, na którą organ udzielający zezwolenia wyraził zgodę, nie uważa się za zaniechanie prowadzenia transportu.

Rozdział 4

Zakres i warunki prowadzenia zarobkowego transportu drogowego jako działalności ubocznej.

§ 20. 1. Szczegółowy zakres i warunki prowadzenia zarobkowego transportu drogowego jako działalności ubocznej w stosunku do nietransportowej działalności podstawowej danej jednostki określa zezwolenie.

2. Zezwolenia udziela się w zakresie potrzeb przewozowych, nie zaspokojonych w pełni na określonym obszarze przez państwowe przedsiębiorstwa transportowe.

§ 21. Zezwolenie na prowadzenie zarobkowego transportu drogowego osób jako działalności ubocznej może być udzielone w zakresie:

- 1) przewozu pracowniczego;
- 2) przewozu nieregularnego:
  - a) zbiorowego,
  - b) grupowego,
  - c) w formie najmu samochodów osobowych.

§ 22. 1. Zezwolenie na prowadzenie publicznego transportu drogowego osób jako działalności ubocznej, obejmującego wykonywanie przewozu nieregularnego (§ 21 pkt 2), może uzyskać odpowiednio do charakteru swej działalności:

- 1) państwowe przedsiębiorstwo prowadzące działalność turystyczną lub hotelową oraz jego placówki terenowe;
- 2) spółdzielnia pracy prowadząca działalność turystyczno-wypoczynkową oraz jej placówki terenowe.

2. Zezwolenie na prowadzenie transportu drogowego jako działalności ubocznej, obejmującego wykonywanie przewozu tylko określonej grupy osób, może uzyskać odpowiednio do charakteru swej działalności:

- 1) w zakresie przewozu pracowniczego — zjednoczenie przedsiębiorstw państwowych posiadające jednostki lub komórki transportowe, prowadzone według zasad pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego — dla obsługi pracowników podległych zakładów pracy;
- 2) w zakresie nieregularnego zbiorowego lub grupowego przewozu pasażerów — organizacja społeczna uprawniona do prowadzenia działalności gospodarczej, której działalność podstawową stanowi turystyka, i posiadająca wydzieloną jednostkę organizacyjną do spraw turystyki, oraz oddziały terenowe tej organizacji.

3. Wnioski w sprawach zezwoleń na prowadzenie transportu jako działalności ubocznej składane przez jednostki wymienione w ust. 1 i ust. 2 pkt 2, powinny być zaopiniowane przez właściwy organ do spraw turystyki.

§ 23. Zezwolenia na prowadzenie zarobkowego ciężarowego transportu drogowego jako działalności ubocznej udziela się w zakresie takich rodzajów przewozu i rodzajów ładunków, jakie odpowiadają charakterowi i zakresowi podstawowej działalności jednostek korzystających z tego transportu.

§ 24. 1. Zezwolenie na prowadzenie zarobkowego ciężarowego transportu drogowego jako działalności ubocznej może uzyskać:

- 1) przedsiębiorstwo państwowe lub zjednoczenie przedsiębiorstw państwowych posiadające jednostki lub komórki transportowe prowadzone według zasad pełnego rozrachunku gospodarczego;
- 2) organizacja spółdzielcza zrzeszająca spółdzielcze jednostki nietransportowe;
- 3) społeczno-gospodarcza lub spółdzielcza organizacja rolnicza; zezwolenie dla tych organizacji może obejmować również ciężarowe pojazdy drogowe należące do ich członków.

2. Usługi transportowe, wykonywane na podstawie zezwolenia określonego w ust. 1, mogą być świadczone:

- 1) przez jednostki lub komórki transportowe określone w ust. 1 pkt 1 — tylko na rzecz tych jednostek, które podlegają bezpośrednio wspólnej z jednostką lub komórką transportową jednostce nadrzędnej, oraz na rzecz innych jednostek tego samego resortu, znajdujących się w tej samej, co jednostka lub komórka transportowa, miejscowości; ograniczenia tego nie stosuje się do transportu specjalizowanego;
- 2) przez organizacje określone w ust. 1 pkt 2 i 3 w zakresie ich branżowej działalności gospodarczej.

3. Do państwowych jednostek organizacyjnych resortu rolnictwa nie mają zastosowania warunki określone w ust. 1 pkt 1 oraz ograniczenia określone w ust. 2 pkt 1 w stosunku do przewozów wykonywanych dla potrzeb gospodarki rolnej i wsi oraz gospodarki leśnej.

§ 25. 1. Zasięg przewozów w zakresie prowadzonego ubocznie transportu drogowego osób ustala się dla przewozu pracowniczego, biorąc pod uwagę miejscowość, w której znajduje się zakład pracy, i miejscowości, z których przewóz pracowników ma się odbywać.

2. Zasięg nieregularnego przewozu w zakresie prowadzonego ubocznie transportu samochodowego ustala się odpowiednio do rodzaju transportu w sposób określony w § 15 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1—6.

3. W wyjątkowych wypadkach, gdy występujące potrzeby przewozowe to uzasadniają, zasięg przewozu określonego w ust. 2 może obejmować obszar przekraczający jedno województwo lub może być ustalony przez wyznaczenie dróg przewozu do miejscowości, do których i z których przewóz może być wykonywany.

§ 26. Posiadacz zezwolenia na prowadzenie transportu drogowego jako działalności ubocznej obowiązany jest:

- 1) uczestniczyć w porozumieniu branżowym transportu samochodowego; nie dotyczy to jednostek organizacyjnych rolnictwa;
- 2) przestrzegać regulaminu zarobkowego przewozu i taryf — odpowiednio do rodzaju transportu określonego

w zezwoleniu — oraz stosować dokumenty eksploatacyjne i przewozowe, przewidziane obowiązującymi przepisami;

- 3) wykonywać przewóz pojazdami samochodowymi wymienionymi w zezwoleniu i zgłaszać organowi, który zezwolenia udzielił, wszelkie zmiany w stanie posiadania pojazdów;
- 4) zawiadamiać organ, który zezwolenia udzielił, o wszelkich zmianach organizacyjnych i innych, które mogą wpływać na zmianę zakresu udzielonego zezwolenia lub na jego cofnięcie;
- 5) dostarczać organowi, który zezwolenia udzielił, wszelkich żądanych przez niego informacji dotyczących prowadzonego transportu oraz udostępniać w tym zakresie inspektorom gospodarki samochodowej odpowiednie dokumenty i zapisy w czasie przeprowadzanej przez nich inspekcji.

§ 27. Zakres i warunki przewozu osób i bagażu samochodami łączności używanymi jednocześnie do przewozu ładunków pocztowych określają odrębne przepisy.

Rozdział 5

Zakres i warunki prowadzenia niezarobkowego transportu samochodowego jako działalności pomocniczej.

§ 28. Przepisy niniejszego rozdziału, z wyjątkiem § 34 pkt 2, nie mają zastosowania do wykonywanego niezarobkowo przewozu:

- 1) osób — autobusami posiadającymi do 15 miejsc siedzących łącznie z miejscem dla kierowcy;
- 2) ładunków — ciężarówkami samochodowymi o ładowności do 1500 kg włącznie.

§ 29. 1. Transport samochodowy prowadzony niezarobkowo jako działalność pomocnicza służy zaspokojeniu własnych potrzeb przewozowych jednostki.

2. Transport określony w ust. 1 nie traci charakteru transportu niezarobkowego w razie:

- 1) użyczenia przez jednostkę prowadzącą taki transport pojazdu samochodowego pracownikowi jednostki lub innej jednostce dla wykonania doraźnego przewozu niezarobkowego, z tym że może on być tylko sporadyczny, a dla jednostki użyczającej nie stanowi źródła dodatkowego dochodu;
- 2) odpłatnego świadczenia usług przewozowych, wynikającego z przepisów szczególnych (świadczenie nakazane), pod warunkiem że wykonanie świadczenia jest wynikiem szczególnych okoliczności i nie ma charakteru ciągłego lub dotyczy usług świadczonych w trybie wykorzystania próżnych przebiegów lub wykorzystania ładowności ciężarowych pojazdów samochodowych;
- 3) odpłatnego wykonywania przez jednostki gospodarki społecznej usług przewozowych na zlecenie państwowego przedsiębiorstwa transportu publicznego lub państwowego przedsiębiorstwa prowadzącego spedycję publiczną.

3. Warunki użyczenia pojazdów przez jednostki organizacyjne pracownikowi tej jednostki lub innej jednostce (ust. 2 pkt 1) oraz stawki odpłatności w tych wypadkach określi Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 30. Transport samochodowy jako działalność pomocnicza może być prowadzony w zakresie:

- 1) przewozu:
  - a) pracowniczego — własnych pracowników

b) grupowego — własnych pracowników i członków rodziny;

c) osób — w związku z gospodarczą, socjalną, kulturalną lub naukową działalnością jednostki organizacyjnej (osoby);

- 2) odwożenia do odbiorców przedmiotów własnego zbytu lub obrotu handlowego;
- 3) przewozu od dostawców przedmiotów własnego zaopatrzenia lub prowadzonego skupu;
- 4) przewozu własnych surowców, produktów lub wyrobów do przerobu i z przerobu dla własnego użytku;
- 5) przewozu własnych przedmiotów;
- 6) wywozu wszelkich nieużytków z własnego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa;
- 7) przewozu wewnątrzzakładowego i technologicznego.

§ 31. 1. Szczegółowy zakres i warunki prowadzenia transportu samochodowego niezarobkowego jako działalności pomocniczej określa potwierdzenie zgłoszenia.

2. Przy udzielaniu potwierdzenia zgłoszenia stosuje się przepis § 23.

§ 32. Potwierdzenie zgłoszenia prowadzenia pomocniczo transportu niezarobkowego można uzyskać w zasadzie tylko w zakresie koniecznym dla działalności prowadzonej podstawowo.

§ 33. Zasięg przewozów wykonywanych w zakresie niezarobkowego transportu samochodowego, prowadzonego jako działalność pomocnicza, ustala się według zasad określonych w § 25.

§ 34. Posiadacz potwierdzenia zgłoszenia obowiązany jest:

- 1) wykonywać przewóz stosownie do zakresu ustalonego w potwierdzeniu zgłoszenia;
- 2) stosować przy wykonywaniu przewozu dokumenty eksploatacyjne i przewozowe, przewidziane obowiązującymi przepisami;
- 3) przestrzegać obowiązków wymienionych w § 26 pkt 3—5.

§ 35. W szczególnych uzasadnionych wypadkach organ do spraw komunikacji prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski, miasta wyłączonego z województwa) może zezwolić na jednorazowe ściśle określone przekroczenie zakresu ustalonego w potwierdzeniu zgłoszenia pod względem rodzaju lub zasięgu przewozu w związku z koniecznością zaspokojenia potrzeb przewozowych.

Rozdział 6

Tryb udzielania i cofania zezwoleń na prowadzenie transportu drogowego oraz potwierdzeń zgłoszenia tego transportu.

§ 36. 1. Zezwolenia na prowadzenie transportu drogowego jako działalności podstawowej udziela i cofa:

- 1) właściwy do spraw komunikacji organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) — jeżeli przedmiotem zezwolenia jest:
  - a) prowadzenie komunikacji autobusowej,
  - b) prowadzenie publicznego transportu w zakresie nieregularnego przewozu osób autobusami,
  - c) prowadzenie branżowego ciężarowego transportu samochodowego;
- 2) właściwy do spraw komunikacji organ prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski), a w mieście wyłączonym z

województwa — organ do spraw komunikacji prezydium rady narodowej tego miasta — jeżeli przedmiotem zezwolenia jest:

- a) prowadzenie publicznego nieregularnego transportu osób lub bagażu taksówkami samochodowymi,
- b) prowadzenie publicznego ciężarowego transportu samochodowego,
- c) prowadzenie publicznego konnego transportu drogowego

— na obszarze objętym zasięgiem działania organu udzielającego zezwolenia.

2. Zezwolenia na prowadzenie komunikacji autobusowej na obszarze miasta lub na wykonywanie nieregularnego publicznego przewozu osób lub bagażu taksówkami samochodowymi organy do spraw komunikacji prezydiów rad narodowych udzielają w porozumieniu z organami do spraw gospodarki terenowej i ochrony środowiska tych prezydiów.

3. Jeżeli zezwolenie na prowadzenie zarobkowego transportu drogowego ma być udzielone na obszar powiatu i miasta stanowiącego powiat miejski, właściwe do spraw udzielania zezwoleń organy prezydium powiatowej rady narodowej i miasta stanowiącego powiat miejski działają w porozumieniu, zezwolenie zaś wydaje organ właściwy ze względu na siedzibę (zamieszkanie) jednostki (osoby) ubiegającej się o zezwolenie.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio, jeżeli zezwolenie na prowadzenie zarobkowego transportu drogowego ma być udzielone na obszar miasta wyłączonego z województwa i województwa, z którego zostało wyłączone, lub części tego województwa.

§ 37. Zezwolenia na prowadzenie zarobkowego transportu drogowego jako działalności ubocznej udziela i cofa właściwy do spraw komunikacji organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

§ 38. Potwierdzenia zgłoszenia niezarobkowego transportu samochodowego udziela organ do spraw komunikacji prezydium rady narodowej właściwy do rejestracji pojazdu, którym ma być prowadzony ten transport.

§ 39. Jeżeli zezwolenie ma być udzielone na prowadzenie transportu w zasięgu przekraczającym granicę województwa (miasta wyłączonego z województwa), organ do spraw komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) może udzielić zezwolenia w porozumieniu z organami do spraw komunikacji prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) właściwych miejscowo dla obszarów, przekraczających granice właściwości organu udzielającego zezwolenia.

§ 40. Zezwolenie i potwierdzenie zgłoszenia powinny zawierać:

- 1) określenie organu, który udzielił zezwolenia (potwierdzenia zgłoszenia);
- 2) podstawę prawną;
- 3) nazwę (nazwisko i imię) uprawnionego do prowadzenia transportu oraz jego siedzibę (adres) lub miejsce prowadzenia działalności związanej z transportem, a w zezwoleniach na transport zarobkowy — także nazwę oddziałów (placówek) terenowych jednostki oraz ich adresy;
- 4) określenie:
  - a) rodzaju i przedmiotu prowadzonego transportu,
  - b) rodzaju i zasięgu wykonywania przewozu,
  - c) rodzaju, ładowności (liczby miejsc pasażerskich) i liczby pojazdów samochodowych dopuszczonych do przewozu;

5) wyszczególnienie w razie potrzeby innych warunków zezwolenia lub potwierdzenia zgłoszenia;

6) pouczenie o przepisach karnych ustawy (art. 30 i 37).

§ 41. 1. Zezwolenia lub potwierdzenia zgłoszenia udziela się na czas ograniczony lub nieograniczony, z tym że w razie zmiany okoliczności uzasadniających udzielenie zezwolenia lub potwierdzenia zgłoszenia mogą one być cofnięte w każdym czasie przez właściwy do spraw komunikacji organ prezydium rady narodowej, który zezwolenia lub potwierdzenia zgłoszenia udzielił — z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3.

2. Zezwolenie lub potwierdzenie zgłoszenia udzielone państwowemu przedsiębiorstwu, urzędowi, instytucji, jednostce spółdzielczej lub organizacji społecznej może być cofnięte z terminem zaprzestania działalności nie krótszym niż na koniec danego roku kalendarzowego, a jeżeli doręczenie decyzji o cofnięciu następuje w drugim półroczu — z terminem nie krótszym niż koniec następnego roku kalendarzowego.

3. Zezwolenie lub potwierdzenie zgłoszenia udzielone osobie fizycznej lub osobie prawnej nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej może być cofnięte z terminem zaprzestania działalności nie krótszym niż sześć miesięcy; jednakże w razie wygaśnięcia uprawnienia do prowadzenia działalności podstawowej, uzasadniającej pomocnicze prowadzenie niezarobkowego transportu drogowego, cofnięcie potwierdzenia zgłoszenia powinno nastąpić równocześnie z terminem wygaśnięcia wymienionego uprawnienia. Potwierdzenie zgłoszenia może być cofnięte także równocześnie z wycofaniem z ruchu pojazdu samochodowego, którym transport jest prowadzony.

§ 42. 1. Poza wypadkami, o których mowa w § 41, zezwolenie lub potwierdzenie zgłoszenia może być cofnięte na stałe lub na czas oznaczony również w wypadkach określonych art. 37 pkt 1 ustawy:

- 1) jednostce gospodarki uspołecznionej lub osobie prawnej nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej — w razie popełnienia przez pracowników tej jednostki, odpowiedzialnych za prowadzenie transportu samochodowego, jednego z czynów określonych w art. 30, 31 i 33 ustawy;
- 2) osobie fizycznej — w razie popełnienia przez nią jednego z czynów określonych w art. 30 i 33 ustawy.

2. Cofnięcie zezwolenia lub potwierdzenia zgłoszenia jednostce gospodarki uspołecznionej w wypadku określonym w ust. 1 pkt 1 następuje po uprzednim co najmniej 3-krotnym pisemnym ostrzeżeniu oraz zasięgnięciu opinii właściwego organu porozumienia branżowego transportu samochodowego.

3. Zezwolenie i potwierdzenie zgłoszenia udzielone osobie fizycznej może być cofnięte ponadto w razie:

- 1) skazania jej prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej;
  - 2) ukarania jej prawomocnym orzeczeniem za inne wykroczenie niż określone w art. 30 i 33 ustawy, popełnione w związku z prowadzoną działalnością transportową.
4. Przy cofaniu zezwoleń i potwierdzeń zgłoszenia (ust. 1 i 2) mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 41 ust. 2 i 3.

§ 43. 1. Jednostki (osoby) ubiegające się o zezwolenie na transport zarobkowy lub potwierdzenie zgłoszenia transportu niezarobkowego składają wnioski (podania) do właściwego organu administracji państwowej.

2. Wnioski (podania) powinny zawierać dane wymienione w § 40 pkt 3 i 4; do wniosku (podania) powinno być do-

łączone uzasadnienie potrzeby uzyskania zezwolenia lub potwierdzenia zgłoszenia wraz z popierającymi je dokumentami.

§ 44. Wnioski (podania) w sprawach zezwoleń na prowadzenie transportu drogowego, udzielanych przez właściwe do spraw komunikacji organy prezydów wojewódzkich rad narodowych, składa się za pośrednictwem właściwych do spraw komunikacji organów prezydów powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast stanowiących powiaty miejskie), które przesyłają je organom właściwym do udzielania zezwoleń, dołączając swoją opinię.

§ 45. Wzory druków i formularzy stosowanych w sprawach zezwoleń i potwierdzeń zgłoszenia transportu drogowego oraz wzory dokumentów eksploatacyjnych i przewozowych i zakres ich stosowania ustala Minister Komunikacji.

Rozdział 7

Wykorzystanie ładowności i próżnych przebiegów ciężarowych pojazdów samochodowych i przyczep.

§ 46. 1. Jeżeli w wyniku zamierzonej jazdy ciężarowy pojazd samochodowy lub jego przyczepa w kierunku docelowym lub powrotnym ma mieć przebieg próżny albo ma wykonać przewóz, przy którym ładowność pojazdu (przyczepy) będzie tylko częściowo wykorzystana, a jazda w jednym z kierunków ma się rozpocząć:

- 1) w miejscowości, w której znajduje się państwowa jednostka organizacyjna prowadząca spedycję publiczną, zwana w dalszym ciągu „placówką spedycyjną”, lub
- 2) w miejscowości, która położona jest w odległości nie przekraczającej 6 km od granicy administracyjnej miejscowości określonej w pkt 1

— zlecający jazdę obowiązany jest zgłosić zamiar jazdy najbliższej placówce spedycyjnej miejsca stałego lub czasowego postoju pojazdu w przeddzień wyjazdu, nie później jednak niż na 6 godzin przed zamierzonym czasem wyjazdu.

2. Zgłoszenia wyjazdu dokonanego na dzień bieżący później niż na 6 godzin przed zamierzonym czasem wyjazdu placówka spedycyjna może nie uznać i odmówić jego potwierdzenia, chyba że osoba zobowiązana do dokonania zgłoszenia wykaże, że nagły wyjazd został spowodowany ważnymi względami gospodarczymi.

3. Obowiązek zgłoszenia wyjazdu placówce spedycyjnej przez zlecającego jazdę nie dotyczy wypadków, gdy jazda ciężarowego pojazdu samochodowego (przyczepy) w jednym z kierunków, docelowym lub powrotnym, rozpoczyna się z miejscowości innej niż określone w ust. 1; w takim wypadku kierowca pojazdu obowiązany jest stawić się z pojazdem bezpośrednio w najbliższej placówce spedycyjnej leżącej na trasie jazdy pojazdu.

4. Za jedną jazdę uważa się każdą jazdę ciężarowego pojazdu samochodowego, rozpoczynającą się w miejscowości, określonej w ust. 1 lub 3, jeżeli celem jazdy jest inna miejscowość.

§ 47. Zakres stosowania przepisów § 46 do pojazdów samochodowych państwowych przedsiębiorstw transportowych określi Minister Komunikacji w porozumieniu z ministrami nadzorującymi te przedsiębiorstwa.

§ 48. 1. Przepisów § 46 nie stosuje się do:

- 1) jazd na odległość nie przekraczającą 30 km;
- 2) pojazdów, których nadwozia przystosowane są na stałe do wyłącznego przewozu ładunków określonego rodzaju;
- 3) pojazdów o ładowności do 1500 kg włącznie;
- 4) przyczep (naczep) ciężarowych przeznaczonych do prze-

wozu ładunków przekraczających dopuszczalne wymiary lub ciężar;

- 5) przesyłek przeznaczonych do portów lub punktów formowania ładunków zbiorczych dla transportu międzynarodowego;
- 6) zespołów złożonych z ciągnika rolniczego i przyczepy (naczepy).

2. Przepisów § 46 nie stosuje się również przy jazdach, których przedmiotem jest przewóz:

- 1) dystrybucyjny towarów do sieci handlu detalicznego;
- 2) nie opakowanych lub nieszczelnie opakowanych artykułów żywnościowych przeznaczonych do spożycia;
- 3) żywych zwierząt i drobiu;
- 4) ryb i przetworów rybnych;
- 5) materiałów niebezpiecznych;
- 6) materiałów cuchnących;
- 7) odpadów zwierzęcych i padliny;
- 8) zwłok.

3. Przepisy ust. 2 pkt 6, 7 i 8 dotyczą obu kierunków jazdy.

§ 49. 1. Zgłoszenie (§ 46 ust. 1) powinno określać:

- 1) posiadacza pojazdu;
- 2) numer rejestracyjny i dopuszczalną ładowność pojazdu oraz dane charakteryzujące nadwozie z punktu widzenia zabezpieczenia ładunku w trakcie przewozu (podwyższone burty, oponcze, wzmocnione podłogi, szczelne zamknięcia itp.);
- 3) rodzaj i ciężar przewożonego ładunku;
- 4) drogę jazdy ze wskazaniem, w której zjazd (docelowej, powrotnej) pojazd nie ma zapewnionego ładunku lub jego ładowność nie będzie w pełni wykorzystana;
- 5) miejscowość, czas (datę i godzinę) zamierzonego rozpoczęcia jazdy, w której pojazd ma mieć przebieg próżny lub nie wykorzystaną ładowność;
- 6) nazwisko kierowcy pojazdu i nazwisko ewentualnego dozorca (konwojenta).

2. Zgłoszenie może być przekazane placówce spedycyjnej pisemnie, dalekopisem, telegraficznie lub telefonogramem.

3. Placówka spedycyjna, przyjmująca zgłoszenie, obowiązana jest niezwłocznie, a najpóźniej na 4 godziny przed zamierzonym rozpoczęciem jazdy pojazdu zgłoszonego, zawiadomić zgłaszającego jazdę:

- 1) o posiadaniu przesyłki do przewozu lub o braku takiej przesyłki;
- 2) o możliwości przejęcia i wykonania przewozu przesyłki posiadacza pojazdu w ramach systemu przewozu przesyłek drobnych (§ 50 ust. 2 pkt 2).

§ 50. 1. Kierowca pojazdu, którego jazda została zgłoszona placówce spedycyjnej zgodnie z § 46 ust. 1 i 2, obowiązany jest:

- 1) stawić się z pojazdem przed placówką spedycyjną miejscowości określonej w § 49 ust. 1 pkt 5;
- 2) okazać przedstawicielowi placówki spedycyjnej:
  - a) swój dowód osobisty zawierający adnotację o zatrudnieniu w jednostce wymienionej w dowodzie rejestracyjnym pojazdu,
  - b) dowód rejestracyjny pojazdu i jego dokument eksploatacyjno-przewozowy (kartę drogową).

2. Kierowca pojazdu ponadto obowiązany jest:

- 1) przyjąć do przewozu przesyłkę zleconą przez placówkę spedycyjną i dostarczyć ją placówce spedycyjnej wskazanej w dokumencie przewozowym przesyłki, a jeżeli przesyłka stanowi jedyny ładunek pojazdu — bezpośrednio do jej odbiorcy, określonego w dokumencie przewo-

zowym przez placówkę wysyłającą lub odbierającą przesyłkę, albo

2) przy pierwotnej jeździe docelowej — przekazać na żądanie placówki spedycyjnej znajdujący się na pojeździe ładunek do przewozu wykonywanego w ramach systemu przewozu przesyłek drobnych zorganizowanego przez placówkę spedycyjną, pod warunkiem, że przewóz zostanie wykonany w ciągu 24 godzin od chwili przejęcia przesyłki.

3. Do kierowcy pojazdu, wykonującego jazdę określoną w § 46 ust. 3, nie stosuje się przepisu ust. 1 pkt 1.

4. Obowiązek przekazania ładunku placówce spedycyjnej (ust. 2 pkt 2) nie dotyczy wypadków, gdy ładunek musi być przewieziony w celu likwidacji awarii technicznej lub przestoju produkcji.

§ 51. Jeżeli zgłoszony zgodnie z § 46 ust. 1 pojazd ma mieć w kierunku powrotnym przebieg próżny lub nie w pełni wykorzystaną ładowność — placówka spedycyjna miejsca stałego lub czasowego postoju pojazdu obowiązana jest powiadomić o tym placówkę spedycyjną miejsca docelowej jazdy pierwotnej zgłoszonego pojazdu w celu przygotowania przesyłki do przewozu w czasie jazdy powrotnej oraz podać kierowcy nazwę i adres placówki, do której obowiązany jest zgłosić się, rozpoczynając jazdę powrotną.

§ 52. 1. Placówka spedycyjna, do której zgłasza się kierowca pojazdu zgodnie z przepisem § 50 ust. 1:

- 1) zleca kierowcy pojazdu przesyłkę do przewozu z jednoczesnym odnotowaniem zlecenia w dokumencie eksploatacyjno-przewozowym (karcie drogowej), przy czym może wyznaczyć własnego dozorcę (konwojenta), albo
- 2) przejmuje od kierowcy pojazdu ładunek do przewozu w ramach systemu przewozu przesyłek drobnych (§ 50 ust. 2 pkt 2), albo
- 3) potwierdza zgłoszenie jazdy pojazdu w jego dokumencie eksploatacyjno-przewozowym (karcie drogowej) bez zlecenia przesyłki do przewozu, jeżeli odpowiednią przesyłką nie dysponuje.

2. Placówka spedycyjna może zlecić przewóz przesyłki, nawet jeżeli droga zamierzonej jazdy przedłuży się z tego powodu o 20%; w uzgodnieniu z posiadaczem pojazdu przedłużenie drogi zamierzonej jazdy może być większe.

3. Do przewozu ładunku, przejętego przez placówkę spedycyjną od kierowcy pojazdu (ust. 1 pkt 2), stosuje się przepisy regulaminu i taryfę, obowiązujące przy przewozie przesyłek drobnych.

§ 53. 1. Zlecając zgodnie z przepisem § 52 ust. 1 pkt 1 przewóz przesyłki, placówka spedycyjna obowiązana jest uwzględnić rodzaj i charakter ładunku znajdującego się na pojeździe lub przewidzianego do przewozu.

2. Zlecając przewóz wymagający ze względu na właściwość przesyłki zachowania szczególnej ostrożności, placówka spedycyjna obowiązana jest zapewnić dozоровanie przesyłki (konwojenta).

§ 54. 1. Placówka spedycyjna zlecająca przesyłkę do przewozu pojazdem, którego jazda została zgłoszona, obowiązana jest:

- 1) wystawić dokument przewozowy ze wskazaniem w nim dodatkowo nazwy i dokładnego adresu placówki spedycyjnej, której ma być doręczona przesyłka, jeżeli nie zleca doręczenia jej bezpośrednio odbiorcy;
- 2) załadować przesyłkę w sposób zabezpieczający ją przed uszkodzeniem oraz częściowym lub całkowitym zaginięciem, a także, w razie potrzeby, przed wyrządzeniem szkody innym przesyłkom przewożonym tym pojazdem;

3) nie przetrzymywać pojazdu ponad czas przewidziany do załadowania przesyłki i wystawienia dla niej dokumentu przewozowego.

2. Dokument przewozowy (ust. 1 pkt 1) placówka spedycyjna wystawia w 4 egzemplarzach; trzy egzemplarze dokumentu otrzymuje kierowca pojazdu, z których jeden (oryginał) oddaje wraz z przesyłką placówce spedycyjnej miejsca przeznaczenia lub odbiorcy przesyłki, odpowiednio do brzmienia zlecenia (§ 50 ust. 2 pkt 1); dwa egzemplarze dokumentu przewozowego (kopie), poświadczone przez placówkę spedycyjną lub odbiorcę przesyłki, kierowca wręcza posiadaczowi pojazdu po powrocie do stałego miejsca postoju; czwarty egzemplarz dokumentu przewozowego pozostaje w placówce spedycyjnej miejsca nadania przesyłki.

3. Placówka spedycyjna obowiązana jest prowadzić rejestr zgłaszanych jazd pojazdów, zawierający dane określone w § 49 ust. 1.

§ 55. Kierowca pojazdu, którego jazda została zgłoszona, nie może odmówić przyjęcia do przewozu przesyłki zleczonej przez placówkę spedycyjną, chyba że naruszono warunki określone w § 52 ust. 2.

§ 56. 1. Placówka spedycyjna przejmująca przesyłkę przywiezioną pojazdem, którego jazda została zgłoszona, odpowiedzialna jest za jej wyładunek; w razie zlecenia kierowcy pojazdu bezpośredniego doręczenia przesyłki jej odbiorcy za wyładunek odpowiada odbiorca przesyłki.

2. Zlecenia wymienionego w ust. 1 placówka spedycyjna może dokonać, gdy przesyłki mają być dowieziane nie więcej niż do trzech odbiorców, których siedziby znajdują się w tej samej miejscowości, co siedziba placówki spedycyjnej, a łączny ciężar bądź objętość przesyłek wykorzystujących co najmniej 50% ładowności (pojemności) pojazdu.

§ 57. Do przewozu przesyłki, wykonywanego na zlecenie placówki spedycyjnej, stosuje się w zakresie stosunków między placówką spedycyjną a posiadaczem pojazdu przepisy regulaminu zarobkowego przewozu i spedycji w ciężarowym transporcie samochodowym oraz taryfę towarową transportu samochodowego i spedycji.

§ 58. 1. Za przewóz przesyłki zleczonej do przewozu przez placówkę spedycyjną posiadacz pojazdu otrzymuje od placówki spedycyjnej, która przewóz zleciła, 80% sumy należnej za przewóz, po przedstawieniu odpisu dokumentu przewozowego, potwierdzonego przez odbiorcę przesyłki bez zastrzeżeń.

2. Posiadacz pojazdu, którym dokonano przewozu przesyłki zleczonej przez placówkę spedycyjną, wypłaca premię:

- 1) kierowcy pojazdu — w wysokości 10% należności otrzymanej od placówki spedycyjnej;
- 2) osobie bezpośrednio przygotowującej i zlecającej jazdę — w wysokości 5% premii kierowcy określonej w pkt 1.

§ 59. Placówka spedycyjna wypłaca swoim dyspozytorom (osobom wykonującym bezpośrednio czynności dyspozytorskie) premię w wysokości 1% przewożonego, wypłaconego posiadaczowi pojazdu (§ 58 ust. 1) za przewóz przesyłki zleczonej w ramach wykorzystania próżnych przebiegów.

§ 60. 1. Miejscowości, w których znajdują się placówki spedycyjne, powinny być oznaczone tablicami umieszczonymi u wylotu każdej drogi publicznej, wybiegającej z takiej miejscowości, obok tablic oznaczających jej granicę administracyjną.

2. Tablice (ust. 1) według wzoru określonego przez Ministra Komunikacji obowiązana jest ustawiać jednostka organizacyjna prowadząca państwową spedycję publiczną.

3. Prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) ogłaszają corocz-

nie w dziennikach urzędowych wojewódzkich rad narodowych aktualną sieć placówek spedycyjnych, działających na obszarach objętych zasięgiem ich działania.

§ 61. 1. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) może rozciągnąć obowiązek przyjmowania do przewozu na zlecenie placówki spedycyjnej ładunku ziemiopłodów w czasie trwania akcji przewozów jesiennych na pojazdy przejeżdżające bez ładunku po określonej drodze — w celu dostarczenia ładunku bezpośrednio z miejsca skupu, znajdującego się przy tej drodze, do miejsca przeznaczenia.

2. Do wypadków określonych w ust. 1 stosuje się przepis § 52 ust. 2.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 62. Kontrolę przestrzegania przepisów rozporządzenia dotyczących:

- 1) obowiązku posiadania zezwolenia (potwierdzenia zgłoszenia) na prowadzenie transportu drogowego;
  - 2) przestrzegania zakresu transportu określonego w zezwoleniu (potwierdzeniu zgłoszenia);
  - 3) stosowania obowiązujących dokumentów eksploatacyjnych i przewozowych;
  - 4) zgłaszania placówce spedycyjnej próżnego przebiegu ciężarowego pojazdu samochodowego (pryczepy) lub przewozu, przy którym ładowność pojazdu jest tylko częściowo wykorzystana
- wykonują inspektorzy gospodarki samochodowej, nieza-

leżnie od kontroli wykonywanej w tym zakresie przez inne organy na podstawie odrębnych przepisów.

§ 63. 1. Traci moc rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Gospodarki Komunalnej z dnia 1 lutego 1965 r. w sprawie krajowego transportu drogowego (Dz. U. Nr 7, poz. 40).

2. Do czasu wydania przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu pozostają w mocy:

- 1) zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 14 lipca 1965 r. w sprawie użyczenia pojazdów samochodowych przez jednostki gospodarki uspołecznionej pracownikom tych jednostek lub innym jednostkom gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 37, poz. 214);
- 2) zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 12 października 1966 r. w sprawie zakresu stosowania przepisów o wykorzystaniu ładowności ciężarowych pojazdów samochodowych i ich próżnych przebiegów do pojazdów samochodowych państwowych przedsiębiorstw transportowych (Monitor Polski Nr 59, poz. 285), z tym że zamiast powołanych w zarządzeniu przepisów rozporządzenia wymienionego w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego rozporządzenia;
- 3) przepisy dotyczące wzorów druków i formularzy stosowanych w sprawach zezwoleń i potwierdzeń zgłoszenia transportu drogowego wydane przez Ministra Komunikacji na podstawie § 45 rozporządzenia wymienionego w ust. 1, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Komunikacji.

§ 64. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1972 r.

Minister Komunikacji: *M. Zajtryd*

Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska:
J. Kusiak